

Lærerveiledning – Undersøkelse av skulptur

Rachel Harrison : *Sitting in a Room*

Innhold

- S. 2 *Sitting in a Room* av Rachel Harrison
- S. 2 Praktisk info
- S. 3 Utvalgte verk
- S. 4 Forslag til forarbeid
- S. 4 Forankring i læreplanverket
- S. 4 Forslag til forarbeid

Rachel Harrison : *Sitting in a Room*

Utstillingen *Sitting in a Room*, av den amerikanske kunstneren Rachel Harrison, spenner over et bredt spekter av kunstneriske uttrykk, med tegning, fotografi, maleri og aller mest; skulptur. Det abstrakte uttrykket har gjerne referanser som får en overraskende og komisk effekt når det strengt formale kombineres med en mer rampete bruk av elementer fra hverdagslivet – som en pappkopp, trestubbe og furunåler, isopor eller kunstnerens gamle joggesko. Både kulturelle symboler, kunsthistorien, utstillingsrommet og nyhetsbildet blir utforsket og tematisert på ulike måter. Utstillingen danner dermed et godt utgangspunkt for samtaler om hva skulptur er og kan være, hva kunst kan være laget av, hva readymade er, hvordan ulike sammensetninger av objekter kan fortelle ulike historier og hvordan kunst kan fungere som en ytring i samfunnsdebatten.

[Les mer om utstillingen her](#)

Installation view, Rachel Harrison, *Sitting in a Room* © Astrup Fearnley Museet, 2022.
Photo: Christian Oen

Praktisk informasjon
For bestilling av omvisning,
kontakt omvisning@afmuseet.no

Varighet: 45-60 min
Tidspunkt: tirsdag–fredag kl. 11, 12 og 13.
Sted: Astrup Fearnley Museet

Har du innspill eller spørsmål? Ta gjerne kontakt!

Formidlingskoordinator barn og unge:
Marianne Reve m.reve@afmuseet.no

Formidlingsleder:
Inger Fure Grøtting igrotting@afmuseet.no

Utvalgte verk

Rachel Harrisons utstilling *Sitting in a Room* egner seg ypperlig for å samtale om hva skulptur er og kan være – fra antikken til i dag. I tillegg danner den, både med tanke på form og tematisk innhold, et utmerket utgangspunkt for refleksjoner over hvordan historier, følelser og meninger kan uttrykkes visuelt. Under utstillingsbesøket spinner vi videre på både kunstnerens og hverandres assosiasjoner og tankerekker, og forsøker å finne ut hvilke historier hun ønsker å fortelle oss. Kanskje får elevene også inspirasjon til historiefortelling gjennom egne arbeid, som kan arbeides videre med i klasserommet? Følgende gis en kort presentasjon av et utvalg skulpturer i utstillingen.

Venus (2021) er en hodeløs, armløs Venus-replika overstrødd med biter av tørket akrylmaling. *Venus fra Milo*, en av de mest kjente antikke skulpturene – nærmest et ikon for skjønnhet og eleganse – er her malingflekket og fanget i en vitrine. Under står «basen», «sokkelen» eller «pidestallen» – ikke som en adskilt del av skulpturen (som ofte i en museumskontekst, der den fungerer som et underlag som helst skal «forsvinne»), men som en viktig del av kunstverket. Aller nederst hviler *Venus* på kunstnerens gamle joggesko, og navnet på merket – *New Balance* – blir også en beskrivelse av den funksjonen den nå har fått – å bringe hele konstruksjonen i skjør balanse.

Installation view, Rachel Harrison, *Sitting in a Room* © Astrup Fearnley Museet, 2022. Photo: Christian Øen

Reiner Werner Fassbinder (2007) er en ganske annerledes fremstilling av menneskekroppen enn *Venus*. Utstillingsdukken kjøpte Harrison på et opphørssalg, som hun satt sammen med andre readymades som en silikonmaske med ansiktet til den tidligere amerikanske visepresidenten Dick Cheney. Hvordan gjensker vi kroppen? I det gamle Egypt, i antikken og i dag? Hvordan blir kroppen fremstilt ulikt avhengig av hvilket medium vi bruker – stein, gips, pappmache, foto, silikon eller tegning? Om vi arbeider figurativt eller abstrakt? Harrison setter her gamle problemstillinger om figurativ representasjon på spissen.

Rachel Harrison, *Reiner Werner Fassbinder (2007)* (detail). Courtesy the artist and Greene Naftali, New York. Photo A. Burger

Log (2012) viser helt bokstavelig frem et stykke natur – en nokså ordinær trekubbe montert på en håndlaget sokkel, også den i tre. Naturkubben (fortsett med barken og en og annen furunål på) presenteres likevel her som noe dyrebart og sjeldent. Hvilke materialer kan vi bruke i arbeid med skulptur, og hvordan påvirker det uttrykket? Hva skjer i vår oppfatning av verket, når kunstneren har «oppheyd» trekubben? Harrison kombinerer her det skapte og det funne, det trivielle og det mirakuløse.

Rachel Harrison, *Log*, 2012 (detail). Courtesy the artist and Greene Naftali, New York. Photo John Berens

Hot Topic Three (2022) tar for seg en bestemt hendelse 6. januar 2021: stormingen av den amerikanske kongressen. Verket fyller et helt utstillingsrom, kalt *Town Square*, og kanaliserer lovløsheten og raseriet som brøt ut i Trump-administrasjonen i dagene etter hendelsen. *Hot Topic* (hett samtaleemne) og *Town Square* (torget) – hva spiller titlene på? Hvem får ytre seg på i det offentlige torget, i det offentlige rom? Hvilke fysiske torg har vi for å utveksle meninger og ytre oss i samfunnsdebatten? Kanskje noen av elevene har deltatt i markeringer ved Løvebakken utenfor det norske Stortinget? Med en stadig mer digital verden snakker vi også om det digitale torget – uten Twitter, Facebook og andre digitale rom hadde sannsynligvis hendelsen 6. januar aldri skjedd. Verket går direkte inn i det surrealistiske ved vår tid, og fyller rommet med både ekte og manipulerede bilder av stormingen av kongressbygningen. Bildene som dokumenterer opprøret og ettervirkningene av det, er hengt opp med klyper – bokstavelig talt som skittentøyvask – på et tett nettverk av flokete hyssing.

NB! *Hot Topic Three* samtales først og fremst om med ungdomsskoleelever.

Installation view, Rachel Harrison, *Sitting in a Room* © Astrup Fearnley Museet, 2022. Photo: Christian Øen

Forankring i læreplanverket

For Rachel Harrisons utstilling *Sitting in a Room* har Astrup Fearnley Museet utarbeidet en felles lærerveiledning for 5.-10. trinn. Formidlerne tilpasser likevel omvisningen til de ulike alderstrinnene, med utgangspunkt i kompetansemålene nevnt under.

I læreplanverket (LK20) er et av kompetansemålene etter 7. årstrinn å kunne utforske og reflektere over hvordan følelser og meninger blir vist i kunst. Etter 10. årstrinn inkluderer noen av kompetansemålene å analysere hvordan identitet og stedstilhørighet kommuniseres gjennom kunst og undersøke hvordan kunst (...) kan bidra i samfunnskritikk, og skape kunstuttrykk som belyser utfordringer i egen samtid. Med utgangspunkt i Rachel Harrisons kunstnerskap og med disse og flere kompetansemål til grunn, legger vi opp til en formidlingssekvens med fokus på hvordan skulpturene hennes kan fortelle historier og gi uttrykk for følelser, meninger og samfunnskritikk.

Med dialogbasert formidling som metode blir ikke elevene bare tilskuere under omvisninger, men medprodusenter av den estetiske opplevelsen. Omvisningen vil være basert på overnevnte kompetansemål, der nøkkelordene følelser, meninger, samfunnskritikk, skulptur og historiefortelling står i fokus.

7.trinn

Kunst og håndverk

- utforske og reflektere over hvordan følelser og meninger vises i kunst, og bruke symbolikk og farge til å uttrykke følelser og meninger i egne arbeider

Samfunnsfag

- sammenligne hvordan ulike kilder kan gi ulik informasjon om samme tema, og reflektere over hvordan kilder kan brukes til å påvirke og fremme bestemte syn
- gi eksempler på hva lover, regler og normer er, og hvilken funksjon de har i samfunnet, og reflektere over konsekvenser av å bryte dem

10. trinn

Kunst og håndverk

- undersøke hvordan kunst, inkludert samisk kunst, kan bidra i samfunnskritikk, og skape kunstuttrykk som belyser utfordringer i egen samtid
- reflektere kritisk over visuelle virkemidler og eksperimentere med ulike visuelle uttrykk i en skapende prosess

Samfunnsfag

- vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår
- drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger
- reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine

Forslag til forarbeid

I forkant av utstillingsbesøket, oppmuntrer vi dere til å samtale og arbeide med ett eller flere av følgende punkt, individuelt og/eller gruppevis. Gjennomføring av forarbeid vil kunne gjøre det lettere for elevene å aktivere forkunnskaper og å ta del i dialog under selve utstillingsbesøket. Gjør gjerne en oppsummering i plenum, der dere også kan ta for dere relevante begreper.

Diskuter følgende spørsmål:

- Hva tenker dere på når dere hører ordet skulptur?
- Hva tror dere en skulptur kan være laget av?
- Hva kjennetegner skulptur som kunstform? Søk gjerne opp og diskuter.
- Kommer dere på et eksempel på en skulptur – kanskje en dere har sett selv?
- Har dere en eller flere skulpturer i nærområdet til skolen, kanskje?
- Finn eksempler på forskjellige skulpturer, både fra eldre og nyere tid.
- Hva betyr det at noe er figurativt?
- Hva betyr det at noe er abstrakt?
- Hva er ready-made? Søk gjerne opp og diskuter begrepene.
- Hvilken kjent hendelse skjedde 6. januar 2021? Søk gjerne opp og diskuter hendelsen i plenum.
- Hvordan oppfører vi oss i ulike typer rom? Og hva skjer om vi oppfører oss annerledes enn det som er forventet i disse rommene? Eksempel: Oppfører vi oss annerledes i vennegjengen enn hjemme hos familien? Hvordan, i så fall? Og oppfører vi oss annerledes på konsert enn i klasserommet? Hva skjer om man bryter med forventningene til hvordan rommet brukes? Prøv å komme på eksempler der man oppfører seg «feil», eller annerledes enn det som er forventet, som dersom konsertarenaen hadde sett ut som et klasserom, eller klasserommet hadde vært innredet som stuen hjemme.

Assosiasjonslek:

Læreren finner frem et par gjenstander, for eksempel et hoppetau, barnåler eller et malingsspann. Elevene forteller hva de forbinder med gjenstanden. Snakk om hvordan gjenstanden kanskje forteller ulike historier avhengig av hvor den befinner seg.